

ÅRSBERETNING 2022

På medlemsfronten kan vi i Dansk Ornitologisk Forenings lokalafdeling i Nordvestjylland glæde os over, at vi har 5 Ørneklubmedlemmer og 5 medlemmer i DOF Ung! Det er det højeste nogensinde, og trods det relativt lave antal viser det, at flere og flere børn og unge synes, at fugle og natur er spændende. Også positivt i lyset af, at vi blot akkurat holder skansen rent medlemsmæssigt. Ifølge seneste medlemsopgørelse fra DOF er medlemstallet her pr. 31/12 2022 på 486 medlemmer, herunder et par snese husstandsmedlemsskaber, som ifølge andre opgørelsesmetoder egentlig burde tælle dobbelt. Antallet af medlemmer i lokalafdelingen har holdt sig nogenlunde stabilt i en god håndfuld år. På landsplan har DOF til sammenligning næsten 18.000 medlemmer med en omsætning på 50 mill. og rigtig mange aktiviteter i ind- og udland. Vores lokalafdeling har i en række år og også i 2022 haft svagt stigende årlig omsætning, som nu nærmer sig 60.000,-kr.

Medlemsudviklingen er bl.a. betinget af lokalafdelingernes aktiviteter. Fuglekurser og et stort program med fugleture og andre tilbud er nødvendige, hvis vi skal håbe på medlemsfremgang! Disse medlemstilbud er ligesom naturpolitik blandt lokalafdelingens kerneaktiviteter, og det arbejder bestyrelsen og lokalafdelingens udvalg med året rundt.

I året, der er gået siden sidste generalforsamling, er der afholdt 5 ordinære bestyrelsesmøder (heraf 2 online) samt et visionsseminar i Vejlerne. Derudover er der afholdt møder i grupper og udvalg. Det er bestyrelsens hensigt at fastholde arbejdet med ca. 8 årlige bestyrelsesmøder, 5-6 årlige møder i Arrangementsudvalg og Gråmejsseudvalget, og 1-2 årlige møder i det Naturpolitiske udvalg. Bestyrelsesmøderne er bestyrelsens omdrejningspunkt og de fysiske møder afholdes almindeligvis på hverdagsaftener på skift hos bestyrelsens medlemmer. På møderne er formanden ordstyrer og indleder med relevant information og udvikling inden for bestyrelsens arbejde. Alle medlemmer af bestyrelsen supplerer indledningen, hvorefter de enkelte udvalg og grupper på skift rapporterer om den nyeste udvikling på hvert område. Øvrige faste punkter på dagsordenen inkluderer Feltprojekter, Naturpolitisk Udvalg, Arrangementer, Medlemmer og Økonomi samt Hjemmesiden og Facebooksiden. Undervejs eller til sidst i mødet sættes bestyrelsesarbejdet på hold, og over en kop kaffe snakkes der om fugle og om alt muligt andet. Særligt i de lyse måneder kan vi endda finde på at mødes før mødet og se på fugle ud i felten. Bestyrelsesarbejde og udvalgsarbejde er meget mere end at holde møder.

Det er fortsat planen at afholde et årligt visionsmøde. Her mødes lokalafdelingens DOF-repræsentanter; udover bestyrelsen med inviteredes medlemmer af råd,

bestyrelser, arbejdsgrupper og undervisere i vores kurser. Målet med visionsmødet er at udarbejde en vision for, hvordan lokalafdelingen kan udvikle sig i det kommende år - udgangspunktet er formålsparagraffen i vedtægterne. Vi prioriterer aktiviteter i Naturpolitisk Udvalg (NATUD) og Arrangementsudvalget, og diskuterer i øvrigt idéer til nye måder at synliggøre lokalforeningen og tiltrække nye medlemmer.

Lokalafdelingen er involveret i adskillige råd, bestyrelser og arbejdsgrupper. Først og fremmest de Grønne Råd i alle de 4 kommuner i lokalafdelingens område, Thisted, Morsø, Skive og Viborg. Arbejdet i de grønne råd er naturligvis præget af, at rådernes funktion i kommunal sammenhæng er rådgivende. Ikke desto mindre er de en kilde til at knytte de nødvendige netværk til både kommunale embedsmænd og politikere samt de øvrige repræsentanter fra grønne organisationer og til dels landbrugets repræsentanter. Vi kan som rådsmedlemmer selv bringe sager på dagsordenen i det grønne råd, dog skal disse sager helst have en principiel karakter. Dette praktiseres dog meget forskelligt i kommunerne, og ofte vil en principiel drøftelse netop tage udgangspunkt i helt konkrete sager. I Viborg Kommune har der helt aktuelt f.eks. været drøftet anlæg af en energipark ved Tjele Gods. De Grønne råds repræsentanter, som kan findes på hjemmesiden, står gerne til rådighed med yderlig information om rådets arbejde. I de fire kommuner er rådsmedlemmet endvidere kommunekontaktperson, der får tilsendt kommunens afgørelser om dispensationer fra gældende lovgivning til høring - her er det centralt at være opmærksom, så vi kan påklage urimelige afgørelser.

Her skriver Kirsten Marie Haugstrup: Arbejdet i Det grønne Råd for Viborg Kommune fungerer fint med forankring i forvaltningen og god politisk opbakning. Rådet har i 2022 haft 4 møder, herunder en udflugt med deltagelse af Klima- og Miljøudvalget blandt andet til solenergianlægget i Kvosted og én af kommunens plantager, hvor vi hørte om omlægning til urørt eller nærmere betegnet biodiversitetsskov.

Af større sager med meget fugl har været BioCircs nye planer om energiø ved Tjele Langsø, hvor tajgasædgæssene fortsat raster eller passerer på deres vej til rast i Nørreådalen. Bolig og Socialstyrelsen planlægger at etablere 10-15 energiøer på landsplan. Viborg Kommune har meldt området ved Tjele ind. Der foreligger endnu ikke en afgørelse medio januar 2023.

Kirsten Marie nævner desuden, at i arbejdsgruppen vedr. Hjarbæk Fjord har Poul Blicher Andersen repræsenteret DOF NV i arbejdsgruppen, og vedr. Forvaltningsplan for Nørreådalen har Lars Mogensen repræsenteret DOF NV.

I Skovbrugerrådet i Naturstyrelsen Thys område og Naturstyrelsen Kronjyllands (Fussingøs) område er lokalafdelingen repræsenteret direkte. I skovdistrikt

Midtjylland er DOF repræsenteret af vores nabo-lokalafdelinger. Henrik Haaning Nielsen er DOFs repræsentant i bestyrelsen for Nationalpark Thy efter han efter indstilling fra DOF af miljøministeren blev udpeget til bestyrelsen for en ny 4-årig valgperiode startende i 2021.

Vi samarbejder meget gerne med Naturstyrelsen og har udvekslingsmøder normalt 1 gang årligt. Et samarbejde vi har stor glæde af. I 2022 har der dog ikke været afholdt møde, men det forventes, at der bliver indkaldt fra Naturstyrelsen først i det nye år!

Lokalafdelingen kan også udøve indflydelse gennem Friluftsrådets lokale kredse. I hver kommune er DOF-repræsenteret og inviteret til kredsens repræsentantskabsmøde, der er dog meget lidt "fugl" på dags. I DOF Nordvestjylland er pt. ikke alle kommuner repræsenteret i områdets kredsbestyrelser, men vi har en suppleantplads i kreds NordVest (Thisted, Morsø og Jammerbugt kommuner). På vores hjemmeside www.nordvestjylland.dk kan man læse om, hvem der er lokalafdelingens repræsentanter i forskellige råd og bestyrelser mm.

Naturpolitik er en af lokalafdelingens kerneaktiviteter, og til at støtte dette arbejde har vi NATUD, Naturpolitisk Udvalg, der er sammensat af lokale kræfter fra de 4 kommuner med Poul Blicher Andersen som formand. Ud over gode møder med fokus på relevant naturpolitik bruger man i udvalget hinanden til at sparre og samarbejde om vurderinger af naturpolitiske sager og - hvis det kommer dertil - hørings svar og klager.

I 2022 har medlemmer af DOF Nordvestjylland sammen med resten af DOF og de øvrige danske naturorganisationer givet hørings svar til justeringer af Natura 2000-områderne. Miljøstyrelsen behandler i øjeblikket hørings svarene, og vi venter spændt på udfaldet af behandlingen. Ved seneste Natura 2000-plan i 2016 foreslog og indførte Miljøstyrelsen nye grænser med mange indskrænkninger af Natura 2000-områderne. Svarene fra DOF og DOF Nordvestjylland har i begge omgange været dels et generelt svar om det stærkt problematiske i indskrænkninger af områderne, og dels en række forslag til bibeholdelse eller endda udvidelse af områderne. Ændringerne ifm. 2016-planen er fra DOFs and andre grønne organisationers side påklaget til EU, hvorfra vi stadig venter på en afgørelse.

I Thy bliver vindmølletestcenteret i Østerild løbende udvidet med flere og større møller. Det inddragede areal til selve møllerne er stærkt ændret som biotop og formentlig ubrugeligt for de fleste fuglearter; når det er sagt er DOF klare fortalere for grøn energi og støtter udviklingen og opsætning af vindmøller - også i Østerild. Vindmøller er dog stadig problematiske for nogle få fuglearter i særlige tilfælde - og der sørger lokalafdelingen for at involvere sig naturpolitisk.

Arrangementsudvalget har til opgave at arrangere lokalafdelingens foredrag, ture og møder samt tage kontakt til turledere og foredragsholdere. Her følger beretningen om arrangementer i 2022 skrevet af Anni Stub:

Endelig var vi sluppet fri af Corona og fri for aflysning af de planlagte ture.

Vi startede året med generalforsamling i Nykøbing og fortsatte selvsamme dag med en fantastisk aftentur i Ø Bakker for at lytte til ugerne der.

Det tidlige forår begyndte med det årlige fuglestemmekursus, der som vanligt strakte sig over perioden marts til juni, hvor ca. 20 deltagere fik glæde af dels den teoretiske, indendørs del og dels den praktiske del, der består af fire ture i aftalte områder.

Vi har deltaget i de forskellige "natur-dage", bl.a. Ørnens Dag, Tårnenes Dag, Fuglenes Dag, Vejlernes Dag og Naturens Dag, ligesom vi har været med i Fugleværnsfondens to ture til Agerø.

Ørneklubben, som har fået en lokal repræsentant i Casper Pedersen, har haft ture i hhv. Skive og Viborg i vinterferien og i efterårsferien. Ørnens Dag blev afviklet ved Tange Sø, og senere på året havde vi den årlige fiskeørne-tur til Kølsen.

Vi har haft traileren med ude ved tre lejligheder: Første gang i april ved Naturens Rige-dagen i Viborg. Et arrangement for børnefamilier med forskellige workshops for børn og deres forældre. Anden gang i forbindelse med Viborgs Snapsting i juni. Vi tilbragte en dag i teltet, hvor temaet var Naturen og dens vilkår. Tredje gang var senere på sommeren, hvor traileren var med ved Vejlernes Dag.

Af nyheder vil jeg fremhæve en efterårstur til Venø med masser af rov- og vadefugle, ligesom en weekendtur i sommerhus i Thy var en stor succes. Det er vores indtryk at weekendturen meget gerne må gentages. Der var masser af både fuglekig, fuglesnak og fin forplejning. En anden nyhed er månedlige ture rundt om Sønderø i Viborg. De afvikles den anden søndag hver måned og indtrykket er, at turene er særdeles velbesøgte og ofte af "potentielle medlemmer". De er med til at skabe interesse for fuglenes vilkår og årets gang ved søen.

Endnu en nyhed er Henrik Haanings flotte arbejde med koordineret optælling af sortgrå ryler i Nordvestjylland. Også denne dag byder på dels stor faglighed og dels godt socialt samvær, når dagens resultater til slut tælles sammen. Det blev første gang afviklet i januar 2022, og planen er, at det fortsætter i de kommende år, så tællingerne på langt sigt vil give et detaljeret billede af rylernes forekomst i området. Henrik har i tæt samarbejde med Nationalpark Thy desuden forestået yngle-monitoringer i nationalparken - det er et samarbejde, som vi er meget glade for, og som vi håber fortsætter i lang tid. Henrik har desuden været primus motor for de nye vigepladser

på Bygholmdæmningen i de Østlige Vejler - det bliver fantastisk at kunne se på fugle i sikkerhed for den tunge trafik der.

Vores foredrag i 2022 bestod i Jakob Barkholts beretning om en tur fra Svalbard til Scoresbysund og Island. Dette fandt sted ved det årlige julehyggemøde på Sønder Mølle i Viborg. I januar 2022 måtte vi pga. Corona udskyde Jan Tøttrup's foredrag om Duehøgen til januar 2023.

Udover det ovennævnte har der været afviklet 12 ture, placeret i weekender, over hele vores store geografiske område, og Gråmejserne har tillige haft 12 spændende hverdagsture ligeledes placeret fra nordvest til sydøst i vores lokalafdeling.

På flere områder nyder vi godt af samarbejde med andre organisationer i vores område. Det skal også nævnes, at arrangementsudvalget intet var værd, hvis det ikke var for vores fantastiske, frivillige hjælpere, som gang på gang stiller sig til rådighed som guide på de forskellige ture, ligesom de bidrager med nye ideer til tiltag. Der skal lyde en kæmpe stor TAK til dem. Det er en stor glæde, at man kan henvende sig om hjælp til en flok af ildsjæle, som faktisk altid er positive og klar til at tage en tørn. Det må vel også nævnes, at det andre gange kan være lidt af en opgave at finde en hjælpsom person til en planlagt tur – men det er naturligvis også et vilkår i arbejdet, og så giver det anledning til at udvide netværket. Til sidst en stor tak for det fantastiske gode samarbejde, vi har haft i arrangementsudvalget. Hver enkelt er med til at få nye ideer og til at løfte opgaverne på bedste vis.

Mens vi nu venter på lærkens sang, er udvalget i gang med den videre planlægning af 2023 og vi håber på, at mange af vores medlemmer vil bakke op om arrangementerne.

Arrangementsudvalget har i 2022 bestået af Thomas Thelle, Brian Jakobsen, Jakob Barkholt, Casper Pedersen og Anni Stub.

Gråmejserne består af Anni Ooppelstrup, Hans Dahlgaard og Finn Andersen.

Desuden var lokalafdelingen var på plads ved *Naturmødet i Hirtshals* i maj, hvor vi gennem de tre dage støttede DOF Nordjylland i bred formidling af fugle til tusindvis af interesserede børn og voksne.

Lokalafdelingens hjemmeside er stadig foreningens ansigt udadtil, og for at den kunne fremstå bedst muligt, valgte bestyrelsen at overgå til web-fællesskabet i DOF. Her er der kælet for detaljerne, og siden er med hjælp fra DOF i Fuglenes Hus og Gerner Majlandt blevet perfektioneret af Elly Hansen. Tag et kig på siden og nyd den! Virkelig et stort stykke arbejde af Elly, hvor oprettelsen af den nye side betød

overflytning af meget data fra den gamle side og sideløbende opdatering af begge hjemmesider, indtil vi kunne indvie den nye side. Tak for din indsats her, Elly!

Nu bliver opgaven at holde hjemmesiden mindst lige så levende fremover; i øjeblikket bliver referater fra foreningens ture lagt ind, men vi savner dog stadig indlæg fra foreningens medlemmer om stort og småt i den lokale fugleverden.

Facebooksiden DOF Nordvestjylland bruges mere og mere af vores medlemmer og andre fugleinteresserede, vi er nu oppe på 755 – det er 164 flere end for et år siden! Facebook er et fantastisk medie til at udveksle informationer fra bestyrelsen, udvalg og alle andre medlemmer i gruppen om ture og aktiviteter, oplevelser, nyheder, tips, spørgsmål og meget andet med fuglemæssig lokal relevans.

Formidling vil også være et stort indsatsområde i de kommende år. Med løbende opgradering af vores materialer, trailer og pavillon er grunden lagt til en langt større aktivitet på messer og udstillinger, for ikke at tale om de faste årlige arrangementer, såsom Fuglenes, Vejlernes, Naturens og Ørnens dag! I februar købte vi kikkerter for et tilskud på 20.000,-kr. fra Friluftsrådet, det er vi dem taknemmelige for. Trailer og pavillon er tænkt som et formidlingsprojekt for DOF og vores afdeling, og samtidig er det et socialt projekt, hvor frivillige kan hygge sig nogle timer sammen. Vi håber meget, flere af jer har lyst til at tage et par timers tjans til en event eller flere i årene fremover. Det giver rigtig meget sammenhold at være en del af sådan et team, så kom gerne ud af busken og tilmeld jer hos bestyrelsen.

I 2022 har vi fortsat en god skik med at sende et velkomstbrev på e-mail til nye medlemmer. Vi ser frem til at tage endnu bedre imod nye medlemmer, når vores folder, som reklamerer for alt det gode i DOF Nordvestjylland, bliver klar til offentliggørelse. En indsats for fremtiden: Som tidligere nævnt er det bestyrelsens hensigt at inddrage flere af medlemmerne i det daglige foreningsarbejde, f.eks. gennem udvalgsarbejde. Der er ikke sat nogen øvre grænse for antallet af medlemmer i de bestående udvalg og grupper, og vi leder til stadighed efter nye arbejdsmæssige ressourcer til disse fora!

I 2022 faldt antallet af indtastninger i DOF basen fra Nordvestjylland efter to år med meget høje indtastningstal. Flere sjældne arter har ellers været forbi os i 2022, med en ny art for landet i form af en Gul Sanger fra Nordamerika fundet i Agger By i oktober, som den sjældneste. Sjældne gæster giver ofte mange ekstra indberetninger; men en flot oktober kunne ikke rette op på færre indtastninger nærmest alle andre måneder. Hele 321 forskellige fuglearter blev set i lokalafdelingen i 2022. Der er tanker om at lave endnu en eller to tema-aftener, hvor vi tilbyder medlemmerne hjælp til at oprette bruger og giver instruktion i indtastning. Vi er stadig blandt de lokalafdelinger med færrest indtastninger, det på trods af at vort område rummer flere

af landets bedste fuglelokaliteter. Så der er plads til forbedring; også for indtastning af ynglepar, som får mere fokus de næste år.

Antal observationer i DOF-basen inden for DOF Nordvestjyllands område:

2022: 96.965

2021: 134.334

2020: 105.985

2019: 80.011

2018: 64.000

2017: 59.474

2016: 53.253

2015: 55.916

Tak til dem, som efter en periode i udvalg og bestyrelse har valgt at stoppe: Thomas Thelle, som træder ud af Arrangementsudvalget. Fra bestyrelsen udtræder Keld Dahl Pedersen efter to år som Næstformand, og Brian Jakobsen. Desuden stopper Anni Stub efter en utrættelig indsats i adskillige år, særligt i Arrangementsudvalget. Og ikke mindst tak til Elly Hansen, som efter at have varetaget posterne som kasserer, webmaster og redaktør i en halv snes år nu udtræder af bestyrelsen. Vi er i den heldige situation, at de alle stadig vil være aktive i lokalafdelingen.

I 2022 har vi mistet Per Wessel Buchwald, han tabte kampen mod kræften. Per har har været formand for DOF Nordvestjylland og har gennem mange år været meget aktiv i fuglesagen. Æret været hans minde.

Med disse ord vil jeg afslutte dette års beretning fra bestyrelsen for DOF Nordvestjylland med at sende en stor tak til alle de, der i året har hjulpet og deltaget i såvel stort som småt i DOF Nordvestjylland: Tak til turledere, punkttællere, frivillige i råd og udvalg samt alle andre aktive, og ikke mindst tak til de samarbejdspartnere, som lokalafdelingen har været i berøring med i løbet af året.

På bestyrelsens vegne

Martin Høj Hansen

